N°. 30. 1852.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 11 APRIL.

TE ZEGELEN 1½ C. NOORD-BRABANT

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de inlevering der stembriefjes ter verkiezing van negen Leden voor de *Kamer van Koophandel en Fabrijken* alhier, welke op morgen den 10 April aan de Kiezers zullen worden toegezonden, zal plaats hebben op Maandag den 19 dezer van des voormiddags negen tot twaalf ure, ten Raadhuize alhier.

Met kennisgeving verder, dat de opening dier stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden dag, zijnde Dingsdag den 20 April, mede ten voorschreven Raadhuize, aan te vangen des morgens te negen ure.

BREDA, den 9. April 1852.

C. PELS RIJCKEN, vt. F. B.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten April.

Bij een onlangs uitgevaardigd decreet van den Prins-President was, gelijk men weet, bepaald dat de Fransche Bank niet langer een wekelijksch maar een driemaandelijksch verslag van hare zaken openbaar maken zoude. Thans berigt de *Moniteur*, dat de minister van finantiën, in overleg met het bestuur der Bank, den tweeden Donderdag van elke maand een verslag van haren staat zal openbaar maken.

Met groote belangstelling ziet men het verslag der Bank te gemoet, hetwelk volgens het bovenstaande berigt in deze week zal worden bekend gemaakt. Men zal daarin kunnen zien welk aandeel de Bank aan het tot stand brengen van de conversie der 5 percents staatsschuld heeft genomen.

— De generaal *Sauboul* is, ter vervanging van den generaal *Petit*, tot kommandant van het hôtel der Invaliden benoemd.

Onder de gedane benoemingen merkt men verder op die van den heer *de Morny* tot directeur der maatschappij van de vereenigde spoorwegen van Orleans, van het midden van Frankrijk, van Bordeaux en van Nantes. Zijn traktement is 80,000 franken. Men weet dat de heer *de Morny* een der voornaamste personen geweest is, die den Prins-Voorz. in zijn *coup d'état* behulpzaam waren.

— Voor eenigen tijd werd hier veel gesproken van eene verzoening der beide takken van het Bourbonsche Huis, en werd verhaald dat de hertogin *van Orleans* van hare aanspraken afstand had gedaan, dat de hertog *van Aumale* eene bijeenkomst had gehad met den graaf *van Chambord* in eene stad in Italië. Thans wordt van dit alles het tegendeel verzekerd en worden de verspreide geruchten voor onwaar verklaard. Daarentegen zijn de legitimisten zeer verheugd over de behandeling welke de russische grootvorst *Constantijn* den graaf *van Chambord* te Venetië heeft aangedaan, als ware deze een gekroonde souverein.

— Het kristallen paleis dat men zich voorstelt in de *Champs Elysées* op te rigten, zal ongeveer de helft beslaan der grootte van het paleis in Hyde-park. Het gebouw wordt grooter dan het Palais-Royal en de Tuilleriën. Men stelt zich voor, die groote ruimte te dekken, zonder van binnen aan het dak eenig steunpunt te geven. Een dertigtal deuren verschaft toegang naar het inwendige des gebouws. Men wil weten, dat de vereeniging, die vergunning bekomen heeft, tot de oprigting van het gebouw, zich verbonden heeft om hetzelve in de maand Februarij 1853, voor het publiek open te stellen.

Ingeval het paleis, dat voor de Londensche expositie gestrekt heeft, wordt afgebroken en het materiëel verkocht, zouden eenige gedeelten door de Fransche vereeniging worden aangekocht, om ze voor den opbouw van het nieuwe paleis aan te wenden.

— Een uitvinder heeft aan de Akademie van Wetenschappen te Parijs, een ontwerp aangeboden, voor de luchtvaart, door middel van hoekige zeilen en eene stoom-machine. De machine zal 700, het materieel en het ijzeren casco zouden 2000 kilo wegen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 71,55; 4½ pCt. 100,95; Nap. renten 103,25; Rom. L. 96.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den April.

Uit Weimar wordt gemeld, dat H. D. H. de Hertogin *Ida* van Saksen-Weimar, geboren Prinses *van Saksen-Meiningen*, gemalin van Z. D. H. den Hertog *Bernhard* van Saksen-Weimar, luitenant-generaal in Nederlandsche dienst en opperbevelhebber van het Neder. leger in Oost-Indie, wiens terugkomst te Triest wij dezer dagen melden, na eene ziekte van slechts weinige dagen, den 4 dezer des nachts ten 1 ure te Weimar is overleden. H. D. H. was den 25. Junij 1794 geboren; zij was de zuster van den regerenden Hertog van *Saksen-Meiningen*. Zij was algemeen wegens hare uitmuntende hoedanigheden geacht; de behoeftigen verliezen in haar eene milde weldoenster. Haar gemaal zal waarschijnlijk te Milaan deze tijdingen hebben vernomen.

De hertogin *Ida* van Saksen-Weimar laat drie zonen en twee dochters na, welke laatste alleen bij haar sterven tegenwoordig waren. De oudste zoon, prins *Eduard*, is in Engelsche, de tweede, prins *Hermann*, met eene Wurtembergsche Prinses gehuwd, in Wurtembergsche, en de derde, prins *Gustaaf*, in Oostenrijksche dienst.

— Men verneemt dat de erfopvolgings-kwestie in het groothertogdom Baden definitief zou zijn geregeld. De oudste zoon van den Groothertog Leopold, heeft wegens den staat zijner gezondheid afstand gedaan van de opvolging; Prins *Frederik*, tweede zoon van den Groothertog, is de vermoedelijke troonopvolger.

— Volgens eene telegraphische depêche uit Weenen van den 6den dezer is de graaf *von Buol-Schauenstein* voorloopig ter vervanging van den overleden vorst *von Schwarzenberg* tot eersten minister benoemd geworden.

Vorst *Schwarzenberg*, wiens plotselinge dood een zeer gewigtigen invloed op den loop der staatsaangelegenheden kan uitoefenen, was, ofschoon slechts 51 jaren oud, reeds sedert geruimen tijd zwak en lijdend van ligchaam, maar zijne sterke en levendige geest bleef steeds werkzaam, en even als voormaals de kardinaal *Mazarin*, wendde hij alle pogingen aan om de afneming zijner krachten voor het oog der wereld te verbergen. Hij begon zijne diplomatieke loopbaan als attaché bij het Oostenrijksch gezantschap te Londen, en was later gezant te Napels. Welk eene voor de Oostenrijksche Monarchie gewenschte wending hij, na December 1848, aan den loop der gebeurtenissen wist te geven ligt nog versch in het geheugen; alleen vreezen velen dat hij de Regering voor langen tijd in de achting van sommige volksstammen heeft doen dalen, door, na de nederlagen van *Windischgrätz* en *Welden*, Ruslands militairen bijstand in Hongarije in te roepen. De nu overleden Vorst was ongehuwd. Behalve zijne twee broeders, de jongste van welke vorst Aartsbisschop van Praag is, laat hij vier zusters na.

— Te Rome is den 31sten Maart een pauselijk besluit afgekondigd, waarbij ter gelegenheid van het Jubilaeum, aan alle gevangenen, die op de galeijen niet uitgezonderd, twee maanden van hunnen straftijd wordt geschonken. Men beschouwde deze kwijtschelding als de voorbode van eene meer uitgebreide, ten gunste niet van gewone misdadigers, maar van politieke gevangenen. Den 30sten Maart bevond zich de Prins *van Canino* nog te Civita-Vecchia, alwaar hij talrijke bezoeken van zijne vrienden en politieke medestanders ontving; zijne voortdurende aanwezigheid op pauselijk gebied baarde der Romeinsche regering groote onrust.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den April.

Lord *Ellenborough* verlangde eergisteren in het Hoogerhuis het overleggen van stukken, op de met de Birmans ontstane geschillen betrekkelijk, en wees op de gevaarlijke gevolgen welke een oorlog met Ava, zelfs in geval van overwinning, na zich kon slepen. De eerste minister *Derby* stemde zijn Lordschap toe, dat de val van het rijk der Birmans en de aanhechting van Ava aan de Engelsche bezittingen ver van wenschelijk zijn zou. De Gouverneur-Generaal, zeide hij, wendde dan ook alles aan om de zaken te vereffenen, den Koning van Ava tot erkentenis zijner schuld te brengen en het geschil, behoudens Engelands eer, in der minne te beslechten. In het overleggen van een gedeelte der verlangde stukken vond de Minister geen bezwaar; allen konden zij echter nu nog niet worden medegedeeld.

In het Lagerhuis werden de daar aanwezige ministers door de heeren *Osborne*, *Roebuck*, *Villiers* en anderen weder scherp aangevallen over hetgene die leden de achterhoudendheid van het nieuwe Kabinet noemden, hetwelk niet rondborstig voor zijne plannen uitkwam, maar alle partijen met onduidelijke beloften voor de toekomst trachtte in slaap te wiegen. Lord *J. Manners* betuigde op nieuw dat de Ministers eenstemmig en ten volle bereid waren de uitkomst door het Land te doen beslissen; maar zij konden den door hen ingeslagen weg niet verlaten om aan eenige leden der oppositie genoegen te geven. Wilden die leden het door hen gekozen pad blijven bewandelen, laten zij dan een beslissend voorstel doen, maar niet door hunne herhaalde aanmerkingen den loop der zaken stremmen.

Daarna zijn verschillende posten der begrooting, waartoe de som van 460,000 ponden sterling tot bestrijding der kosten van den Kafferoorlog behoort, na eenige eenige discussie goedgekeurd.

— Volgens eene officiele opgave bedroeg de zuivere opbrengst der Britsche staatsinkomsten in het met den 5den dezer geëindigde jaar L. st. 49,591.807 tegen L. st. 50,299.365 in het vorige jaar, eene vermindering die ten deele

aan de afschaffing of verlaging van belastingen toe te schrijven is. De income-tax heeft in het laatste jaar weder L. st. 119,579 *minder* dan in het vorige jaar opgebragt, waarin de ministeriele bladen een blijk zien van afnemende welvaart, terwijl de *Times* en andere bladen, die de handelsvrijheid voorstaan, in de nu bekend gemaakte staten van de opbrengst der middelen gunstige verschijnselen opmerken.

— Volgens de tijdingen van de Kaap van den 3den Maart jl., duurde de oorlog met de Kaffers voort, zonder dat er iets beslissends voorviel of van de zijde des vijands gezindheid tot onderwerping betoond werd.

De *Zuid-Afrikaan* van den 3den Maart zegt: «De jongste tijdingen van het oorlogstooneel zijn onbelangrijk. De krijgsbewegingen onzer troepen bepalen zich tot de verwoesting van hutten en van te velde staand koren, ten einde den vijand te noodzaken om een beslissend gevecht aan te nemen of zich uit vrees voor uithongering over te geven."

— De Engelsche bladen zijn vervuld met het verhaal van een allerverschrikkelijkst ongeluk, dat aan de kaap de Goede Hoop heeft plaats gehad: het vergaan van het stoomfregat *Birkenhead*, aan welks boord zich 638 personen bevonden, waarvan niet minder dan 454 het leven verloren hebben. Gezegd stoomschip lag in de Simonsbaai en had bevel bekomen den generaal *Smith* versterking toe te voeren." Met oogmerk om zijne taak ten spoedigste te volbrengen, hield de kapitein van het schip, *Salmond*, den koers te digt bij de kust, ten gevolge waarvan het schip, bij het omvaren van zekere landtong, onder den naam van »het gevaarlijk punt" bekend op de rotsen onder water stiet. De schok was zoo geweldig dat het fregat in minder dan een half uur tijds verbrijzeld en door de golven verzwolgen was. De rampspoedige kapitein, die in het ongeluk den grootsten moed betoonde, behoort zelf onder het getal der slagtoffers; hij poogde zich zwemmend te redden, toen een door den stroom voortgedreven voorwerp hem tegen het hoofd aansloeg en hij in de diepte zonk. Zoodra het schip op de rotsen stiet, stroomde het water met zoo veel geweld naar binnen, dat de troepen in hunne hangmatten tusschendeks dadelijk verdronken. En deze waren nog gelukkig in vergelijking van de overige slagtoffers die verpletterd werden onder den val der masten en van den schoorsteen, of in zee de prooi der haaijen werden, die rondom het wrak op buit loerden. De kapitein *Wright*, een der overgebleven schipbreukelingen, roemt in de hoogste mate het gedrag van het scheepsvolk: ieder deed zijn pligt, geen geschreeuw of kreet van misnoegen werd gehoord, tot dat het schip ten laatste gezonken was. Alle officieren gaven met bedaardheid hunne bevelen als of de manschappen op de gewone wijs werden ontscheept; niet de minste verwarring had er plaats. — De 184 geredde personen hadden hun behoud aan de drie booten van het schip te danken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den April.

Eergisteren is op de gebruikelijke wijs alhier gevierd de verjaardag van H. K. H. de Groothertogin van *Saksen-Weimar-Eisenach*, zuster des Konings.

— Het Staatsblad n°. 17 en de *Staats-Courant* van heden behelzen de wet van 6 Maart jl., tot regeling der jagt en visscherij.

— De *Staats-Courant* behelst een Koninklijk besluit van den 7den dezer waarbij de algemeene rekening aantoonende de begrootheid der Oost-Indische remises, in goederen en geld, en het gebruik, van die remises gemaakt gedurende het jaar 1850, benevens de derde of laatste suppletoire rekening over 1847, de tweede of laatste suppletoire rekening over 1848 en de suppletoire rekening over 1849, worden goedgekeurd, zoodanig, als die rekeningen zijn gehecht aan het tegenwoordig besluit; de voor het onderzoek benoemde Staats-commissie is voorts ontbonden, onder dankzegging voor den door haar verrigten arbeid.

— Men verneemt dat het in de laatst gehoudene Algemeene Synode der Hervormde Kerk gearresteerde algemeene reglement laatstleden Dingsdag door Z. M. den Koning is bekrachtigd.

— Men verzekert dat door Z M. benoemd is tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister in Frankrijk, Jhr. *J. C. Gevers*, thans gevolmagtigd minister bij het Hof van Zweden en Noorwegen.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men:

«Men wil dat in de Commissie voor het zeewezen, onder voorzitting van Z. K. H. prins *Hendrik*, gewigtige bedenkingen gerezen zijn tegen het vroeger vermeld voorstel, om de jongelieden vóór hunne wetenschappelijke vorming voor de marine, zeereizen te laten doen.

«De minister van marine en oorlog hebben eene commissie benoemd, om de vestingwerken aan den Helder in oogenschouw te nemen, en om voorstellen te doen, ten einde die werken te versterken overeenkomstig het tegenwoordig stelsel van defensie-wezen.

— In den *Nieuwen Noord-Brabander* leest men:

«De vrienden en begunstigers van den door de natuur zoo rijk begaafden Udenschen schaapherder *F. van der Wijst*, wiens aanleg tot de beeldhouwkunst eenige jaren geleden eens ieders bewondering tot zich trok, zullen voorzeker met genoegen vernemen, dat die jongeling, bij het onlangs aan de Akademie van Antwerpen gehouden concours, de eerste plaats in de hoogste klasse der beeldhouwkunst behaald heeft. Men mag dus verwachten dat deze veelbelovende jongeling der kunst en zijn vaderland eenmaal tot eer zal verstrekken."

Nog leest men in dezelfde Courant:

«Men schrijft ons uit 's Hage, dat het ontwerp-uitwateringskanaal op het vloedspui door het departement van oorlog met eenige bedenkingen daartegen, aan dat van binnenlandsche zaken is teruggezonden en dat deze bedenkingen door den minister van binnenlandsche zaken aan Gedeputeerde Staten van Noordbrabant bereids zijn medegedeeld, met uitnoodiging om daaromtrent den Hoofd-Ingenieur van den waterstaat in dit gewest te hooren. De bedenkingen van oorlog schijnen echter niet van dien aard te zijn, dat het ontwerp daarom zou behooren te worden verworpen; met eenige wijzigingen zou aan de bezwaren te gemoet gekomen kunnen worden.

«De minister schijnt bij de toezending der stukken aan de Staten het uitzigt op eene aanstaande buitengewone vergadering der Provinciale Staten te hebben geopend."

«De schuit van deze stad op Eindhoven, schipper *Spoorenberg*, welke gisteren middag van hier is afgevaren, is aan de Heeswijksche brug gezonken, aan boord hebbende eene waarde van p. m. *f* 30,000.

— Uit Bergen-op-Zoom wordt van den 6den dezer geschreven:

«Jongstl. Zondag morgen had in het naburige Hoogerheide een schrikkelijk voorval plaats. Eene aldaar woonachtige weduwe, dagloonster, begaf zich ter kerke om de eerste mis bij te wonen, alleen te huis latende drie kinderen, waarvan het oudste slechts acht jaren telde. Twee er van bevonden zich te bed, terwijl het derde zich bij het vuur ophield. Eensklaps ontstaat er brand in de woning (men denkt door het stoken van ligt hout of bladeren, enz.), en in een oogenblik is het huisje met het zich daarin bevindende verteerd, hebbende alleen het bij het vuur gezeten geweest zijnde kind zich kunnen bergen. Men kan de wanhoop der ongelukkige moeder zich voorstellen, zich huiswaarts willende begeven, niet alleen al het hare tot asch, maar wat meer zegt, het onkenbaar overlijfsel van twee harer lievelingen te moeten wedervinden."

— De gevolgen van de oneenigheden die verleden week tusschen de jagers en dragonders van het garnizoen te 's Hage, aanleiding tot dadelijkheden hebben gegeven, zijn niet van zoo ernstigen aard geweest. De jager, wiens dood is gemeld, heeft slechts eene niet belangrijke wond aan het hoofd bekomen, waarvan hij spoedig geheel hersteld kan zijn, en er is ook geen dragonder gevaarlijk gewond. Intusschen worden op de twistmakers zeer gestrenge straffen toegepast, zoodat men met grond mag verwachten, dat de herstelde orde en eensgezindheid verder ongestoord zullen blijven.

— Dagelijks komen vele manschappen van verschillende korpsen en wapenen te Harderwijk aan. Men zegt dat tegen het laatst dezer maand een transport van 150 man naar Java zal vertrekken.

— Te Leiden is, in den ouderdom van 81 jaren, overleden de hooggeleerde heer *M. J. Macquelijn*, emeritus professor in de geneeskunde aan de Hoogeschool aldaar.

— Uit eene officiële opgave van het aantal der in Nederland gevestigde personen die, in den loop van het jaar 1851, van daar, als landverhuizers, over zee zijn vertrokken, blijkt, dat het in 't geheel 1196 heeft bedragen, waaronder 178 vrouwen en 599 kinderen. Onder deze personen waren 401 hoofden van huisgezinnen, en onder dezelve 34 welgestelden, 237 mingegoeden en 125 behoeftigen. Uit Zeeland zijn vertrokken 108, uit N.-Brabant 84, uit Gelderland 72, uit Zuid-Holland 40, uit Overijssel 34, uit Noord-Holland 30, uit Friesland 15, uit Groningen 8, uit Limburg 7, uit Utrecht 3 en uit Drenthe geene. Van deze hoofden van huisgezinnen of op zich zelve staande personen behoorden 177 tot de Hervormden, 32 tot de Afgescheidenen, 163 tot de R. Katholijken, 6 tot de Israëliten, en de overige tot andere Gezindheden.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

» Naar wij vernemen is door Z. M. vergunning verleend tot bedijking der schorren en aanwassen, gelegen vóór de polders Louisa, Nieuw-kieldrecht, Willem-Hendrik en Melo, onder de gemeenten Clinge en Graauw en Langendam, en is aan die vergunning de verpligting verbonden tot herstel van het haventje, met de los- en ladingsplaats, aan de Paal, ter vervanging van het in te dijken haventje; terwijl men voorts, in het belang der Nederlandsche arbeiders, gehouden zal zijn de voorschriften op te volgen, welke door het departement van binnenlandsche zaken omtrent het bezigen van vreemde arbeiders bij 's Rijks werken zijn gegeven."

— Men verneemt dat het den Koning behaagd heeft aan de onderscheiden korpsen van het leger een prachtexemplaar der levensbeschrijving van Hoogstdeszelfs vader, koning *Willem II*, door professor *Bosscha*, ten geschenke te zenden, om in de boekverzameling van elk regement geplaatst te worden.

Genoemden hoogleeraar is eene nieuwe eervolle onderscheiding te beurt gevallen. Als blijk van tevredenheid over zijn *Leven van Willem II* heeft Z. H. de Groothertog van *Saksen-Weimar-Eisenach* hem de ridderorde van den Witten Valk vereerd.

— Een der grootdignitarissen der Roomsch Katholijke Kerk in Belgie, mons^r. *van Bommel*, bisschop van Luik, is eergisteren overleden. Den 5den dezer had hij zijn 62ste jaar bereikt.

De Bibliotheek van het klooster Gaesdonk bezit een zeer merkwaardig handschrift van het beroemde werk: *over de navolging van Christus*. Het bevat de vier boeken en is in het jaar 1427 geschreven, en dus het oudst tot dus ver bekende, daar het afschrift voorheen in de bibliotheek der Jesuiten te Antwerpen, thans te Brussel in de Bourgondische bibliotheek, bewaard, van het jaar 1440 dagteekent. Hierdoor is het vraagstuk beslist of de schrijver (*Thomas à Kempis*) het vierde boek vóór het jaar 1440 voltooid had, waarover de geleerden het oneens waren. Bovengemeld handschrift behoorde oorspronkelijk aan het klooster van Bethlehem, bij Doetinchem, nabij Zwolle. Door zekeren Prior der kruisheeren in Emmerik, namens *Tauschliffer*, werd het aan zekeren *Frederik Ketteler* ten geschenke gegeven, die als Canonicus regularus in het klooster Gaesdonck ging, en het handschrift aldaar schijnt gebragt te hebben.

— Den 17 Maart ll. is door den sterrekundige *de Gasparis*, te Napels, in het sterrebeeld *de Leeuw*, nabij *Regulus*, eene nieuwe planeet ontdekt.

Aan het *Provinciaal Dagblad van Noordbrabant* van 23 Maart ll. ontleenen wij het volgend artikel van den H.E.G. Heer Mr. A. [illegible] over de

Dennenteelt.

Niet ondienstig acht men deswege mede te deelen, dat in Noordbrabant reeds vóór dertig en meer jaren, de gewone Den (*Pinus sylvestris*) niet alleen in tuingronden, maar in broeibakken, is getrokken, en bijna een' palm lang zijnde uitgezet.

Jh^r. m^r. *Wesselman*, heer van Helmond, heeft zich daarmede veel bezig gehouden, en was daarover aanvankelijk voldaan. Doch dezerzijds waren de bevindingen niet gunstig: vooreerst schoot het stammetje zoo gelp op, vooral in den broeibak, dat het zich zelf niet genoegzaam dragen konde, tegen eene ligte vorst onbestand en wegens zijne zwakte niet mogelijk daartegen te dekken was; daarenboven werd het plantsoen na het uitplanten dadelijk door den haas, en vooral door de konijnen afgevreten, zoo dat er niets te regt kwam.

Op tuin- of akkerbedden uitgezaaiden mast over te zetten op schralere gronden, en zelfs op heigronden, komt voor, niet raadzaam te wezen, al bestaat het bezwaar niet van afknagend wild, noch de vrees voor vorst. Het dekken der plantsoenen tegen de vorst is uitvoerbaar bij zeer kleine aanpotingen, doch niet bij bepotingen op eene grootere schaal.

De doelmatigste zaaijing wordt hier geacht te zijn, op afgevlagden harden lagen doch watervrijen heigrond, ligt gedekt; en wel overjarig zaad, dat in de maand Maart aan den grond toevertrouwd wordt; daar het zaad van hetzelfde jaar, hoewel beter zijnde, te laat in het saizoen gewonnen wordende, zoodra het opkomt, door de warmte der zon veelal verschroeit en sterft.

De bevinding heeft geleerd, dat de Den zonder kluit kan verpoot worden, tot zijn derde jaar, later niet meer; doch algemeen poot men in deze omstreken met de kluit gestoken met eene zoo genoemde mastvork, in den vorm van een herdersschop.

In vele streken van Noordbrabant, wordt de Den op de harde hei uitgezaaid om te blijven staan; al naar dat de eerste grondkorst zwarten grond bevat en op geene flens of oer rust, groeit dezelve aanvankelijk iets langzamer dan uitgepoot op gewende of gebroken gronden, doch later schiet zij even welig door; ook naar die meer of minder goede grondkorst, groeit de Den hooger op, of verliest deszelfs groeikracht; zoo dat men kan aannemen, dat op heigrond waarvan de zwarte grondkorst één tot twee palmen bedraagt, de Den niet ouder wordt of groeikracht behoudt dan gedurende 25 à 30 jaren, doch de alsdan op 4 tot 5 voet staande overblijvende hebben op de hoogte van de borst ongeveer de dikte van een' palm in doorsnede verkregen, en als gerijfhout eene waarde op stok in koopen van 30 tot 50 cents per stuk; terwijl degenen, welke op zwaardere gronden, op twee maal gebouwde velden, of wel op oude bouw- of weigronden verplant zijnde, en de dikte verkregen hebbende van 1 tot 3 palmen, meestal van stok in koopen weinig meer opleveren dan 50 à 60 cents het stuk als tot brandhout geslagen wordende; althans, indien zij niet juist voor hei- of steigerpalen, zware opleggers of ligte balken noodig zijn.

Een hoekje gebroken ligte heigrond, groot $^{1}/_{4}$ bunder in 1821, met vrij stug [illegible] uitgegroeid, en had achtereenvolgend, laatstmaal in dat jaar, publiek verkocht, opgebragt f 178,15; alzoo f 1038,90 per bunder in 23 jaar, of f 45 jaarlijks; zoodat de mast-cultuur zoo onvoordeelig niet is te achten.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 11 Julij 1850, N°. 55).

MAART 1852.

	Barometer.		Thermometer.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	75533	75370	2,4°C.	6,1°C.
2		5563		6,1
3	5806	6281	0,8	3,0
4	7213	7322	—2,5	+3,1
5	7999	8070	+0,4	4,1
6	8201	8181	—3,1	+4,5
7	8076	7860	—1,2	+10,5
8	7610	7498	+3,1	7,9
9	7346	7268	0,3	6,2
10	7263	7137	2,6	5,1
11	6566	6319	4,5	6,6
12	6967	7017	2,5	6,2
13	7158	7267	0,6	6,3
14	7381	7328	—1,5	+5,4
15	7331	7206	0,0	6,1
16	7011	6962	5,6	6,8
17	7022	7023	4,7	8,7
18	6972	[illegible]	3,1	[illegible]
19	[illegible]	6165	2,6	6,2
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	7025	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	6946	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	6393	6215	6,0	17,5
24	6032	5896	7,9	6,1
25	6085	5951	1,0	7,7
26	5477	5544	2,4	6,5
27	5398	5263	2,5	7,4
28	5383	5452	1,8	10,0
29	5175	5043	4,6	12,5
30	4539	4601	11,3	16,3
31	4932	5111	11,5	16,1

6 Maart 11 u. 's morg. Barom. 78206 Thermom. 1,0
» 1 u. 's nam. — 78152 — 4,5
» 4 u. » — 78172 — 5,0
» 10 u. 's av. — 78183 — 0,0
7 » 10 u. » — 77860
17 » om $3^{1}/_{2}$ u. 's nam. zware regen en wind vergezeld van enkele donderslagen.

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 4 April tot en met 10 April 1852. 4 mann. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 4 April tot en met 10 April 1852. 1 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 4 April tot en met 10 April 1852. 4 mann. 4 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 April.

GRANEN zonder handel.

KOOLZAAD: Deensch $49^{1}/_{2}$ P. vl.; Betuwsch $47^{1}/_{4}$ P. vl.; Noordholl. $47^{1}/_{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren, in April eerstk. $50^{1}/_{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. $58^{1}/_{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een hoen: 109 ℔ Petersb. f 275; 108 ℔ Riga f 230; 108 ℔ Koningsb. f 240; 105 ℔ Tilsch f 250.

RAAPOLIE: op 6/w. f $29^{3}/_{4}$; Vlieg. f $28^{3}/_{4}$; 1 Mei eerstk. f $28^{3}/_{4}$; 1 Sept. eerstk. f 30; 1 Oct. eerstk. f $30^{1}/_{2}$; 1 Nov. eerstk. f $30^{3}/_{4}$; 1 Dec. eerstk. f 31.

LIJNOLIE: op 6/w. f $28^{3}/_{4}$; Vlieg. f $27^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. f $36^{6}/_{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 60 à 63. — LIJNKOEKEN, per 104 st., f 9 à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 9. APRIL 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f 9,10	tot f 9,40.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 0,00	» » 7,60.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 6,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,32.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	f 0,00	tot f 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,30.
Het 1000 Door Hout		» 1,75.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $61^{3}/_{16}$, $^{1}/_{4}$, $^{5}/_{16}$; 3 pCt. 73; 4 pCt. $93^{11}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; Amort.-Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $92^{1}/_{2}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $92^{11}/_{16}$, $^{3}/_{4}$, Haarlemmermeer $105^{3}/_{4}$, 106; Aand. Rijnspoorw. 99; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $50^{1}/_{4}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $66^{3}/_{16}$, $^{5}/_{16}$; Spanje Ardoins $21^{1}/_{8}$, $^{1}/_{4}$; 3 pCt. $47^{1}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 41, $^{5}/_{16}$; Bewijzen Sp. Coupons $2^{3}/_{4}$; Portugezen te Londen 4 pCt. $38^{5}/_{8}$, $^{3}/_{8}$; Oude Russen $106^{7}/_{8}$; Certif. 1831 $95^{1}/_{2}$; dito $4^{1}/_{2}$ pCt. 102, $^{1}/_{2}$, $^{1}/_{16}$; 4 pCt. $89^{7}/_{8}$; Id. 5e Serie $89^{1}/_{4}$; Certif. van Assign. 68, $68^{3}/_{8}$; Metall. 5 pCt. $74^{1}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; Nieuwe 5 pCt. $83^{1}/_{8}$, $84^{3}/_{4}$; dito $2^{1}/_{2}$ pCt. $38^{3}/_{4}$, $38^{3}/_{8}$; Brazilie $90^{1}/_{4}$; Mexiko $34^{3}/_{8}$; Nieuwe Mexiko $28^{5}/_{8}$, $^{7}/_{8}$; Venezuela $48^{1}/_{2}$, $^{3}/_{8}$; dito uitgestelde $18^{1}/_{2}$; Ecuador $4^{1}/_{4}$; Grenada 2 pCt. $23^{3}/_{4}$, 24; Amerika. Bankact. $4^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$.

Advertentiën.

Met Toestemming van het Edel Achtb. Bestuur dezer Stad.

GROOT

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR

MEJUFVROUW BERTHA JOHANNSEN

EN

DEN HEER J. GIESE,

op Dingsdag den 13. April 1852,

IN DE ZAAL VAN DEN SCHOUWBURG TE BREDA,

DES AVONDS TEN 7 URE.

PROGRAMMA.

1e. Afdeeling.

1. Hymne an die Musik .... Lachner.
   uit te voeren door de Liedertafel *Euphonia*.
2. Aria uit Ernani .... Verdi.
   te zingen door Mejufvr. *Johannsen*.
3. Fantaisie et Variations brillantes voor de Violoncel .... Servais.
   uit te voeren door den Heer *Giese*.
4. Liederen .... Kücken.
   te zingen door Mejufvr. *Johannsen*.
5. Reminiscences de l'Opéra *Lucie de Lammermoor* .... Seligmann.
   uit te voeren door den Heer *Giese*.

2e. Afdeeling.

1. Vlaggelied .... Verhulst.
   uit te voeren door de Liedertafel.
2. Souvenir des Puritains voor de Violoncel .... Piatti.
   uit te voeren door den Heer *Giese*.
3. Aria uit Linda de Chamounix .... Donizetti.
   te zingen door Mejufvr. *Johannsen*.
4. Carneval de Venise avec Introduction voor de Violoncel. Ernst.
   uit te voeren door den Heer *Giese*.
5. Zweedsche Liederen te zingen door Mejufvr. *Johannsen*.

Het Bureau zal ten 6 ure geopend zijn.

DE ENTRÉE IS BEPAALD.

Voor de Heeren à f 1.50. Voor de Dames à f 1.00.

De Kaarten zijn te bekomen aan de Schouwburgzaal en bij de Uitgevers dezer.

*** De Manigem der Ned. Isr. Ring-Synagoge te *Breda* betuigen hiermede aan de Ingezetenen dezer Stad hunnen opregten dank voor de wederom bij de nu afgeloopene Jaarlijksche Collecte ten behoeve der Israëlitische Armen, betoonde milddadigheid.

De Manig. Opzigter,
M. MOEREL.

DAGUERREOTYPE-PORTRETTEN.

Groeperingen op extra groote Platen tot de kleinste voor Medaillons, Armbanden, Broches enz.

Gaarne willende beantwoorden aan uitnoodigingen van vele respective Familiën ontvangen, om het verblijf alhier te verlengen, heeft de Heer PRONK de eer te berigten, te dien einde zijn Atelier te hebben overgeplaatst uit het Hôtel *La Couronne* naar de Bovenzaal van het Huis bewoond door de Erven BEEKMANS, naast het Stadhuis, alwaar hij van aanstaanden *Woensdag* af zal werkzaam zijn van 's morgens 10 tot 's middags 5 uren.

PS. Tot voorkoming van oponthoud, alsmede om tijdens de Séance alleen te kunnen zijn, wordt men beleefdelijk verzocht zoo mogelijk daags te voren het uur der komst te bepalen.

W. MORLEY.

Veemarktstraat, D, N°s. 158 en 159,

heeft de eer te berigten de NIEUWSTE VOORJAARS-ARTIKELEN te hebben ontvangen, waaronder bijzondere vermelding verdienen het groot Assortiment der nieuwste en elegantste Stoffen voor **DAMESKLEEDJES, ZIJDEN SHWALS, PARASOLS, HANDSCHOENEN**, diverse geborduurde en meer andere **DAMES-ARTIKELEN**; en eene geheele nieuwe Collectie van **HEEREN-CRAVATTEN, COLS, VESTEN, PANTALONSTOFFEN**, enz., enz. Voorts is het Magazijn ten volledigste gesorteerd in *Engelsche, Vlaamsche en Iersche* **LINNENS, KOUSEN, FLANELLEN, CASSA'S** enz., alsmede in **MEUBELCHITSEN, DAMASTEN, MOREENS, CARPETTEN, TAFELKLEEDEN** en andere tot een goed gesorteerd Magazijn behoorende Artikelen.

De nieuwe **PARIJSSCHE MODES** in **MANTILLES, HOEDEN, MUTSEN** en **COIFFURES** nog niet uitgekomen zijnde, zal de ontvangst daarvan nader geannonceerd worden.

*** Door den Heer G. W. Tikkel in Arnhem wordt ons van Yssels boorden uit het welbekenden veel bezochte Brummen thans weder een verblijdend berigt toegezonden.

Daar woont een gepensioneerd Jagtopziener, met name H. Niezen, die, door veeljarig lijden aan hoofd- en aangezigtspijn zich de ongelukkigste aller stervelingen waande. Hij droeg geduldig en moedig zijn lot en toch kon men zijn kermen soms huizen ver hooren als de felle pijnen zijne anders zoo standvastige zelfbeheersing bij vlagen overmeesterden; wij behoeven niet uit te weiden over al de bijzonderheden, die zijn lijden vergezelden; hij wil geen medelijden opwekken, maar gevoelt zich gelukkig, dat hij nu weder gezond is en het leven weder kalm en rustig kan genieten. Het is dan genoeg, dat wij vermelden, dat een Goldbergersche Ketting hem in weinig weken tijds radikaal genezen heeft.

De Heer Tikkel wil gaarne aan belangstellenden nadere uitkomst geven.

De echte Goldbergersche Kettingen zijn in onderstaande Dépôts voor 1.80 — 2.70 — 3.60 en 5.40 te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, Wed. Wiercx Folla.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Eindhoven, H. Gruithuyzen Rz.
» C. H. Veraart.	Helmont, A. H. Martin.
's Bosch, F. L. Welsch.	Tholen, T. J. Maas.
Boxmeer, G. Muller.	Tilburg, C. H. Domhoff.

*** Op *Dingsdag den* 11. *Mei* 1852, des voormiddogs ten 10 ure, zullen ter openbare Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, in het Paleis van Justitie in de Katerstraat aldaar, ten verzoeke van ADRIAAN BENNAARS, zonder beroep, wonende te *Zundert*, bij Geregtelijke Uitwinning worden **VERKOCHT** de navolgende **ONROERENDE GOEDEREN**, gestaan en gelegen in *den Goudberg* onder *Rijsbergen*, Kadastraal bekend onder Sectie B, N°. 783, Moestuin, groot 3 Roeden, 8 Ellen, N°. 785, Bouwland, groot 15 Roeden, 90 Ellen, N°. 786, Weiland, groot 53 Roeden, 30 Ellen, N°. 787, Bouwland, groot 21 Roeden, 60 Ellen, N°. 788, Bouwland, groot 49 Roeden, 80 Ellen, N°. 789, Bouwland, groot 31 Roeden, 30 Ellen, N°. 790, Hakhout, groot 6 Roeden, 60 Ellen, N°. 1032, Heide, groot 1 Bunder, 84 Roeden, 10 Ellen, en N°. 1033, Huis, Schuur en Erve, groot 7 Roeden, 70 Ellen, executoriaal in beslag genomen ten laste van CORNELIS TACKX, Arbeider, laatst wonende onder *Rijsbergen*, thans onder *Zundert*.

De Procureur van den Executant,
Mr. J. G. A. GOUVERNEUR.

Publieke Verkooping

MEUBILAIRE GOEDEREN EN WIJNEN.

(DOOR STERFGEVAL.)

Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal ten verzoeke zijner Principalen, op *Woensdag den* 14. *April* 1852, beginnende des vóórmiddags ten 10 ure, aan de Haven te *Breda*, Wijk G, N°. [illegible], publiek **VERKOOPEN**:

Eenen wel geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in: Eene Mahonijhouten Secretaire, dito Dienbuffet, Mahonijhouten en andere Tafels, Speeltafeltjes, Kabinet, Commode, Latafels, Mahonijhouten Nachttafeltjes, Stoelen met Trijpen en Matten Zittingen, Hoekbuffet, Spiegels, Schilderijen en Platen, Likeurkeldertje, Thee- en Tabakskistjes, Boekenkast met onderscheidene Latijnsche Boeken, Kantoorlessenaar, Kantoorkast, Koffij- en Theeservicen, Theeblâden, Theestoven met Ketels, Bedden en andere Beddekanten met Behangsels, Bedden, Kussens, Peluwen, Paardenharen Matras, Wollen en Katoenen Dekens, Spreijen, Glas- en Staatsiegordijnen, Koper-, Blik-, Tin- en IJzerwerk, Glas- en Aardewerk, eene Linnen- en Geldkist, Paardentuig, Droogstokken, Tuinbanken, Tuinstoelen, Tuinbeeldjes, Waschtobben, eenige Gewigten, eenige Vensterramen, Rommel, alle Gereedschappen tot den Wijnhandel behoorende, eene groote Kuip met Slang tot Stokerij en eenen Stootwagen, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Verder zal na den afloop der Meubilaire Verkooping des namiddags ten 3 uren nog publiek worden **VERKOCHT**:

Nagenoeg 80 Ankers **WIJN**, bestaande in: Bordeaux, Medoc, St. Estèphe, St. Emilion, en Pomerol, en eenigen Rooden en Witten Champagne Wijn.

Gemelde GOEDEREN zijn den 13. *April* 1852, op de gewone uren voor een ieder te zien.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

Zegt het Voort.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke zijner Principalen, op *Dingsdag den* 13. *April* 1852, des avonds ten 7 ure, ten Herberge van H. SCHRAAUWEN op den Haagdijk te *Breda*, publiek **VEILEN**:

Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd **DE STAD GEND**, staande en gelegen te *Breda*, op de Zuidzijde van den Haagdijk, Wijk B, N°. 298, bevattende 3 Benedenkamers, waarvan eene voor Herberg ingerigt is, zes Bovenkamers, Stallinge, Zolders en Kelder, Kadastraal bekend onder Sectie A, N°. 301, voor Huis en Erf, ter grootte van 2 Roeden, 58 Ellen.

In gebruik te aanvaarden met den 15. *Mei* 1852.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

VERKOOPING TEGEN CONTANTE BETALING.

De KOLONEL, PLAATSELIJKE KOMMANDANT der Vesting *Breda*, zal, als daartoe door het Ministerie van Oorlog gemagtigd, op *Vrijdag den* 16. *April* 1852, des morgens ten 10 ure, bij afslag aan den hoogstmijnenden doen **VERKOOPEN**:

Eenige buiten dienst gestelde **ARTILLERIE-, GENIE-** en **HOSPITAAL-GOEDEREN**, welke twee uren voor de Verkooping te zien zijn op de *Gasthuisvelden*.

AVIS MÉDICAL.

Le Docteur SAMUEL LA'MERT, membre de l'Université d'Edimbourg, membre honoraire de la Société Médicale de Londres, etc., etc., Auteur de LA PRÉSERVATION PERSONNELLE, et de LA SCIENCE DE LA VIE, a l'honneur d'informer les personnes qui désirent le consulter sur les différents désordres des Organes de la Génération, résultant d'Excès ou d'habitudes secrètes, contractées dans la Jeunesse, de la Syphilis, de la Gonorrhée, d'Ecoulements, de Rétrécissements, et sur les cas de Débilité nerveuse, de Faiblesse locale et générale et précurseurs de la stérilité, de l'impuissance, de l'anéantissement des plaisirs de la vie et du but spécial du Mariage, que chaque jour il reçoit à sa résidence

37 BEDFORD SQUARE, A LONDRES.

Les heures fixes sont de 11 heures du matin à 2 heures de l'après-midi. — Prix de la consultation 25 francs, soit personnelle soit par correspondance. — Le secret est inviolable et les lettres rendues sur réclamations. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité, dans toutes les parties du monde.

Toutes les lettres adressées au Docteur LA'MERT devront être *Affranchies*, et contenir, pour obtenir une Consultation 1 Lstr. (une livre sterling) ou un bon de *vingt-cinq Francs*. Sans cette formalité, les lettres, quoiqu'affranchies, *resteront* sans réponse.

LA PRÉSERVATION PERSONNELLE est illustrée de quarante figures coloriées sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes de la génération, prix sous enveloppe 5 francs, franco 5 fr. 50 c.

LA SCIENCE DE LA VIE, secret pour vivre longtemps avec portrait et planches, prix 4 francs, franco 4 fr. 50 c.

Tous les exemplaires non revêtus de la signature de l'auteur doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

* AVIS IMPORTANT.

Des contrefaçons dangereuses des médicaments du Docteur SAMUEL LA'MERT étant très débitées, il croit devoir déclarer, qu'il n'a point d'agent en Hollande pour ses médicaments, et prie instamment les malades de se méfier du trafic indigne de ces spéculateurs, qui ne reculent devant rien pour arriver à leur but, et compromettent la santé des Patients. Le Docteur SAMUEL LA'MERT expédie directement d'Angleterre les médicaments requis, et déclare faux tous ceux débités sous son nom.

Nota. Ces deux ouvrages se trouvent en vente chez les HÉRITIERS DOORMAN, à *la Haye*; chez H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, à *Rotterdam*; chez D. [illegible], libraire, Leidsche Straat N°. 102, à *Amsterdam*; et chez L. B. DOORMAN, à *Utrecht*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.